

A!

Aalto-yliopisto

BTT 2 / Kevät 2013**Tentti ke 28.8. klo 13:00 – 17:00**

Kokeessa saa käyttää laskinta. Laskujen välivaiheet on kirjoitettava käsin näkyviin. Taulukkokirjoja ei sallita; kaavoja löytyy paperin kääntöpuolelta. Kukin tehtävä on kuuden pisteen arvoinen. Tehtävät eivät välttämättä ole vaikeusjärjestyksessä.

Tehtävä 1: Olkoon $A = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$.

- Määritä matriisin A ominaisarvot ja -vektorit. (2p)
- Diagonalisoi matriisi A ja tarkista, että tulos on oikein. (2p)
- Tulkitse matriisi A lineaarikuvaukseksi $\mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$, piirrä kuva ja kerro lyhyesti suomen kielellä mitä ominaisarvot ja -vektorit kuvassa tarkoittavat. (2p)

Tehtävä 2: Laske matriisin $\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & -3 & 4 \\ 0 & 2 & -2 & 3 \\ 1 & 1 & -4 & -2 \end{pmatrix}$ determinantti. Mikä on yleisesti ottaen determinantin geometrinen merkitys, kun matriisi tulkitaan lineaarikuvaukseksi? Anna esimerkki ja piirrä kuva 2×2 -tilanteesta.

- Tehtävä 3:**
- Olkoon $z_1 = 4 - 3i$ ja $z_2 = 3 - 5i$. Määritä $z_1 z_2$, $\text{Im}(z_1/z_2)$ ja $\text{Arg } z_2$. (3p)
  - Laske luvun 8 kompleksiset kuutiojuuret ja piirrä ne xy -koodinaatistoon. (3p)

Tehtävä 4: Tasointegraalin muuttujanvaihtokaava löytyy paperin kääntöpuolelta.

- Selitä kaavassa esiintyvät merkinnät D , U , $G(u, v)$ ja $J_G(u, v)$. (3p)
- Laske esimerkkinä ellipsin $D = \left\{ (x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid \frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} \leq 1 \right\}$ pinta-ala. Kerro mitä tässä ovat U , G ja J_G . (3p)

Tehtävä 5: Laske vektorikentän $F(x, y) = (xy, 2x - y)$ polkuintegraali origosta pisteeseen $(1, 1)$ pitkin paraabelia $y = x^2$.

Käännä!

Tehtävä 6: Laske tilavuus avaruuden $\mathbb{R}^3$ alueelle, jota rajoittavat tasot

$$\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid z = 0\}, \quad \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid z = 4 - y\}$$

ja sylinteri $\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \mid x^2 + y^2 = 4\}$.

Kaavoja:

- Muuttujanvaihto tasointegraalissa:

$$\iint_D f(x, y) \, dx dy = \iint_U f(G(u, v)) J_G(u, v) \, du dv.$$

- Napakoordinaateissa $(x, y) = G(r, \theta) = (r \cos \theta, r \sin \theta)$ pätee $J_G(r, \theta) = r$.
  - Sylinterikoordinaateissa $(x, y, z) = G(r, \theta, z) = (r \cos \theta, r \sin \theta, z)$ pätee $J_G(r, \theta, z) = r$.
  - Pallokoordinaateissa $(x, y, z) = G(\rho, \theta, \varphi) = (\rho \cos \theta \sin \varphi, \rho \sin \theta \sin \varphi, \rho \cos \varphi)$ pätee $J_G(\rho, \theta, \varphi) = \rho^2 \sin \varphi$.
-